

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตรากำลังกับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. คุณภาพการศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

มาตรา 9 กำหนดว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 37 กำหนดว่า การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร และวัฒนธรรม และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 38 กำหนดให้ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน และส่งเสริม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

มาตรา 20 กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการดำเนินการ

โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

มาตรา 33 กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 34 กำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้จัดทำเป็นประกาศกระทรวงและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในประกาศกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา 36 กำหนดให้ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 37 กำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 36 และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร และการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา และรับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

มาตรา 21 กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 23 กำหนดให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กำหนด จำนวนและอัตราตำแหน่งและเกลี่ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบ ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาดำเนินการทางวินัย การออกจาก ราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรม การจัดสวัสดิการ และการยกย่อง เชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการบริหารงานบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ ของผู้บริหารของหน่วยงานการศึกษา

มาตรา 41 กำหนดว่า ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีใน หน่วยงานการศึกษาใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

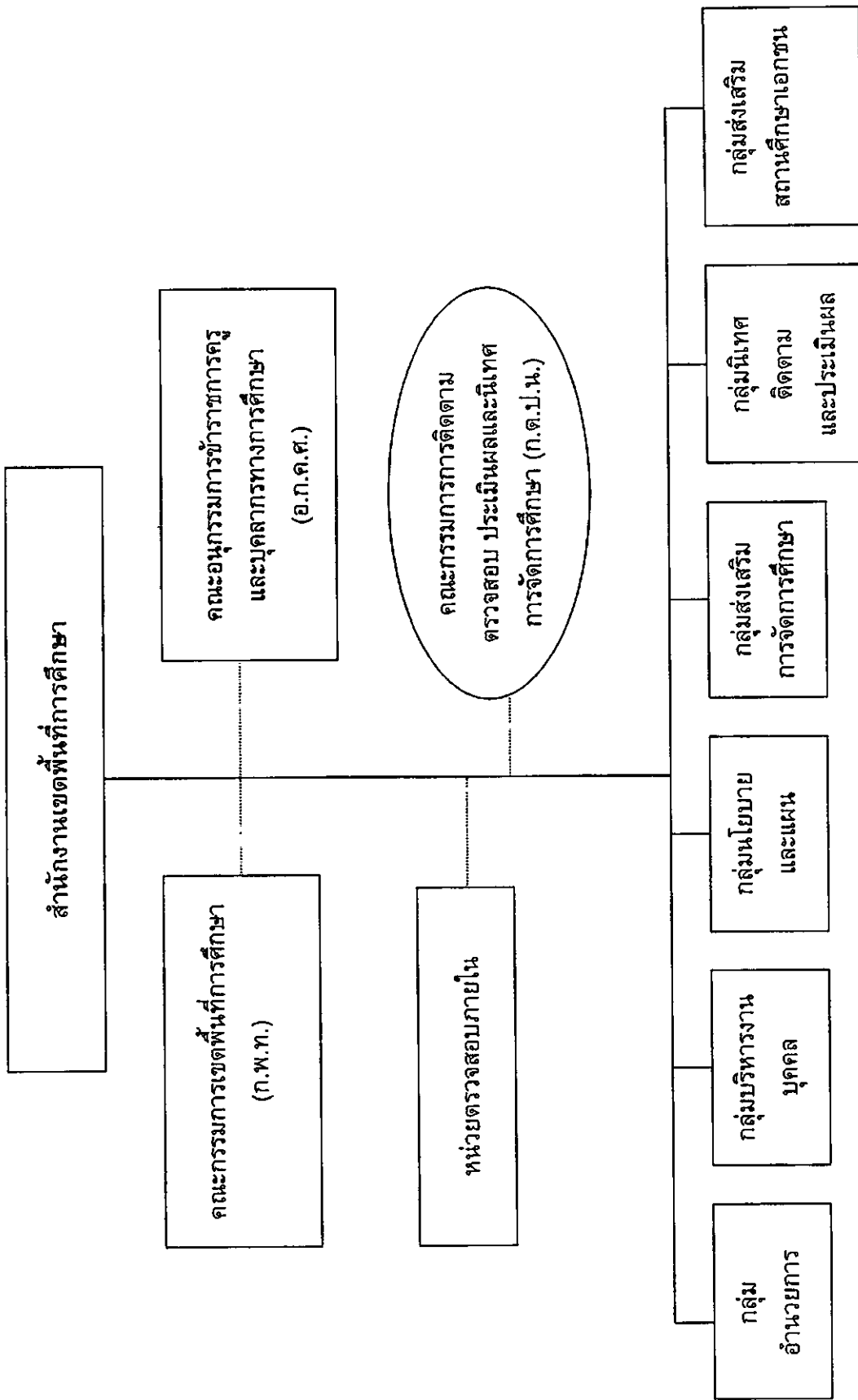
โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ประกาศเขตพื้นที่การศึกษาเป็นครั้งแรก จำนวน 175 เขต เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2545 และต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

นอกจากส่วนราชการที่กำหนดดังกล่าว ในระยะเริ่มแรกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยให้ยุบเลิกภายในสามปีนับตั้งแต่มีการจัดตั้งส่วนราชการดังกล่าวด้วยก็ได้ ซึ่งปัจจุบันนี้ กลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาได้ยุบเลิกแล้ว และเพื่อให้การแบ่งส่วนราชการและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเหมาะสมกับภารกิจ ปริมาณ และคุณภาพการจัดการศึกษา ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจมีส่วนราชการสำหรับเขตพื้นที่ศึกษานั้น มากกว่าที่กำหนดไว้ในข้างต้นก็ได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2546 ให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีปริมาณสถานศึกษาเอกชนและภารกิจที่รับผิดชอบ ในการบริหารและจัดการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ให้มี "กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน" เพิ่มขึ้นในเขตพื้นที่การศึกษา 43 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคณะรัฐมนตรีมีมติ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มี "หน่วยตรวจสอบภายใน" ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และให้คำปรึกษาต่อหน่วยงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณ จึงจัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายในขึ้น ในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย ดังนั้น โครงสร้างการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ดังแผนภาพ 1

แผนภาพ 1 โครงสร้างการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 43 แห่ง ที่มี "กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน" เพิ่มขึ้น
ในเขตพื้นที่การศึกษา ตามบัญชีแนบท้ายประกาศแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เพิ่มเติม เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2546 มีดังต่อไปนี้

1. กรุงเทพมหานคร เขต 1	23. ปทุมธานี เขต 1
2. กรุงเทพมหานคร เขต 2	24. ปทุมธานี เขต 2
3. กรุงเทพมหานคร เขต 3	25. ปราจีนบุรี
4. ขอนแก่น เขต 1	26. บัณฑิตา เขต 1
5. ฉะเชิงเทรา เขต 1	27. บัณฑิตา เขต 2
6. ชลบุรี เขต 1	28. พัทลุง
7. ชลบุรี เขต 3	29. เพชรบูรณ์ เขต 3
8. เชียงใหม่ เขต 1	30. ยะลา เขต 1
9. เชียงใหม่ เขต 2	31. ระยอง เขต 1
10. เชียงใหม่ เขต 4	32. ราชบุรี เขต 2
11. ตรัง เขต 1	33. ลพบุรี เขต 1
12. นครปฐม เขต 1	34. ลำปาง เขต 1
13. นครปฐม เขต 2	35. ลำพูน เขต 1
14. นครราชสีมา เขต 1	36. สกลนคร เขต 1
15. นครศรีธรรมราช เขต 1	37. สงขลา เขต 1
16. นครศรีธรรมราช เขต 2	38. สงขลา เขต 2
17. นครศรีธรรมราช เขต 3	39. สงขลา เขต 3
18. นครสวรรค์ เขต 1	40. สมุทรปราการ เขต 1
19. นครสวรรค์ เขต 3	41. สมุทรปราการ เขต 2
20. นนทบุรี เขต 1	42. สุราษฎร์ธานี เขต 1
21. นนทบุรี เขต 2	43. อุบลราชธานี เขต 1
22. นราธิวาส เขต 1	

อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 37
กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้อง
กับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการ
ของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานงานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้วยเหตุที่หลักการสำคัญประการหนึ่งของโครงสร้างการบริหารจัดการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังนั้น บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับงานดังกล่าว จึงมีดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 10 - 15)

1. ด้านวิชาการ

- 1.1 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.2 พัฒนางานด้านวิชาการ จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.3 กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำและส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 กำหนดกรอบหลักเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสะท้อนถึงความหลากหลายในสภาพ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5 เสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร
สถานศึกษาแก่สถานศึกษา

2. ด้านงบประมาณ

2.1 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน
ในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ
ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.2 ระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านบริหารทั่วไป

4.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนบริบทและความต้องการ
ของท้องถิ่น

4.2 เสนอแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

4.4 เสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

4.5 พิจารณาแบ่งส่วนราชการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

4.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม
สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4.7 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

4.8 เอื้ออำนวยและสร้างเสริมให้เกิดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เป็น
หลักประกันให้มีบริการทางการศึกษาสำหรับประชากรวัยเรียนทุกคน

4.9 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบ
การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.10 เผยแพร่ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

4.11 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการบริหาร และการเรียนการสอน

4.12 ดำเนินการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาไม่อาจแก้ไขปัญหาได้โดยลำพัง ทั้งนี้ ตามคำร้องขอของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.13 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

4.14 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

4.15 รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและประสานงาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

4.16 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

4.17 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ ของหน่วยใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4.18 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

สำหรับส่วนราชการในสำนักเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 และวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2546 ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1.1 ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานเขต
- 1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ
- 1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและยานพาหนะ
- 1.4 จัดระบบบริหารงานและพัฒนางานองค์กรสำนักงาน
- 1.5 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการและผลงานของสำนักงานเขตและส่วนราชการ

ในสังกัด

- 1.6 เผยแพร่ และให้บริการข้อมูลข่าวสาร
- 1.7 ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.8 ประสานงานเกี่ยวกับการสรรหากรรมการและอนุกรรมการในระดับต่าง ๆ
- 1.9 ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการเงิน บัญชี พัสดุ และสินทรัพย์

1.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกิจการภายในของสำนักงานเขตที่มีโรงงานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

1.11 ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 วางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ

2.2 สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 ดำเนินงานบำเหน็จความชอบ และทะเบียนประวัติ

2.4 พัฒนาบุคลากร ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติ และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

2.5 ดำเนินงานวินัย อุดมธรม ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ

2.6 ปฏิบัติงานเลขานุการอนุกรรมการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดทำมาตรฐาน คุณภาพ กำหนดภาระงานขั้นต่ำและเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขต

2.8 ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา เพื่อเสนออนุกรรมการการบริหารงานบุคคลเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.9 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

3.2 จัดทำนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

3.3 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

3.4 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและแผนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผน

3.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.6 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

4.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

4.3 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ

4.5 ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็ก และเยาวชน และงานกิจกรรมนักเรียนอื่น

4.6 ส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.7 ส่งเสริมการจัดสวัสดิการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา

4.8 ส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ และงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.9 ประสานการป้องกันและแก้ไขการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียน นักศึกษา

4.10 ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

4.11 ประสานส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

4.12 ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.13 ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4.14 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

5.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.3 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา

5.4 วิจัย พัฒนา ส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.5 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

5.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.7 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

5.8 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

6.1 กำกับ ดูแล ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนตามกฎหมาย ว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

6.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน และเปลี่ยนแปลงกิจการ โรงเรียนเอกชน

6.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการสงเคราะห์และเงินทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียน เอกชนและที่กฎหมายอื่นกำหนด

6.4 ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับงานการศึกษาเอกชนตามที่กฎหมายกำหนด

6.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

7. หน่วยตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

7.1 ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่างๆ ด้วยเทคนิควิธี ที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายใน ความสำคัญของเรื่องที่ตรวจสอบ วิเคราะห์ประเมินผลการบริหารและปฏิบัติงานของหน่วยงานรับตรวจสอบ

7.2 ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การบริหารงานด้านอื่นๆ ของหน่วยงานให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ภารกิจ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งการตรวจสอบ ดูแล รักษาทรัพย์สิน การใช้ทรัพยากรทุกประเภทว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัด

7.3 จัดทำแผนตรวจสอบประจำปีเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของทุกปี

7.4 ประเมินผลการปฏิบัติงาน เสนอแนะวิธีการ มาตรการในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานของหน่วยงานและหน่วยงานรับตรวจ ตามข้อ 7.1 และ 7.2 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัด บังเกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการป้องปรามมิให้เกิดความเสียหาย หรือทุจริตเกี่ยวกับการเงินหรือสินทรัพย์

7.5 ติดตามผลการตรวจสอบ แสอแนะให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ ในการแก้ไขของหน่วยรับตรวจให้ถูกต้องตามที่ได้เสนอแนะไว้

7.6 รายงานผลการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบต่อผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7.7 ศึกษาวิเคราะห์ระเบียบกฎหมายทางการเงิน การคลัง เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติ จัดทำเอกสารคู่มือเผยแพร่ให้หน่วยงานและบุคลากรในสังกัด รวมทั้งการให้คำแนะนำ ปรึกษา ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ให้บังเกิดผลดีต่อการส่งเสริมการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียน

7.8 ประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายใน

7.9 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ดังนี้

มาตรา 4 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็น "หน่วยงานทางการศึกษา"

มาตรา 38 ข กำหนดให้ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด (ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งเจ้าหน้าที่ บริหารการศึกษาชั้นพื้นฐาน) ให้มีในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 38 ค กำหนดให้ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาพิเศษ และ (2) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด หรือตำแหน่งของข้าราชการที่ ก.ค.ศ. นำมาใช้กำหนดให้เป็นตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการกำหนดระดับตำแหน่งและให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค(2) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของ ข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 39 กำหนดให้ตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งศึกษาพิเศษ เป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ

มาตรา 41 กำหนดว่าตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีในหน่วยงาน การศึกษาใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา 42 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานตำแหน่งมาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่ง ทุกวิทยฐานะ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

มาตรา 131 กำหนดว่า ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 สังกัดส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต่อไป แต่ถ้าต่อมาได้มีการกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานการศึกษา หรือเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษา ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีตำแหน่งตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด

มาตรา 133 กำหนดว่าในระหว่างที่มีได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือ ก.ค.ศ. ยังมีได้ออกกฎข้อบังคับ ระเบียบ เพื่อจัดทำมาตรฐานตำแหน่ง วิทยฐานะ หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. กฎ ก.ค. มติ ก.ค. มติคณะกรรมการ ระเบียบ มาตรฐาน กำหนดตำแหน่ง หรือกรณีที่ ก.ค. หรือ ก.พ.กำหนดไว้แล้ว ซึ่งใช้บังคับอยู่เดิม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

จากกฎหมายมาตราที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ก.ค.ศ. ได้จัดทำมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา และสายงานนิเทศการศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 17 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2548 และจัดทำมาตรฐานตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเภทบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2) ไว้เป็นบรรทัดฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 18 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2548 เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 30 สายงาน ดังตาราง 1 รวมทั้งได้กำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังจะได้กล่าวต่อไป

ตาราง 1 ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ที่ ก.ค.ศ.ได้จัดทำ
มาตรฐานตำแหน่ง เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

ที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	รับเงินเดือนในระดับ
1.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	1-3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6
2.	บันทึกข้อมูล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	1-3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6
3.	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1-3 หรือ 4 หรือ 5
4.	เจ้าหน้าที่พัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุ	1-3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6
5.	ห้องสมุด	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1-3 หรือ 4 หรือ 5
6.	เจ้าหน้าที่พยาบาล	เจ้าหน้าที่พยาบาล	1-3 หรือ 4 หรือ 5 หรือ 6
7.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	2-4 หรือ 5 หรือ 6
8.	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	2-4 หรือ 5 หรือ 6
9.	เจ้าพนักงานพัสดุ	เจ้าพนักงานพัสดุ	2-4 หรือ 5 หรือ 6
10.	เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ	เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ	2-4 หรือ 5 หรือ 6
11.	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	2-4 หรือ 5 หรือ 6
12.	บริหารทั่วไป	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
13.	ระบบงานคอมพิวเตอร์	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
14.	ตรวจสอบภายใน	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
15.	วิชาการเงินและบัญชี	นักวิชาการเงินและบัญชี	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
16.	นักวิชาการพัสดุ	นักวิชาการพัสดุ	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
17.	การเจ้าหน้าที่	บุคลากร	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
18.	พัฒนาทรัพยากรบุคคล	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
19.	นิติกร	นิติกร	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	รับเงินเดือนในระดับ
20.	วิเคราะห์นโยบายและแผน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
21.	วิชาการศึกษา	นักวิชาการศึกษา	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
22.	นักประชาสัมพันธ์	นักประชาสัมพันธ์	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
23.	บรรณารักษ์	บรรณารักษ์	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
24.	วิชาการโภชนาการ	นักวิชาการโภชนาการ	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
25.	วิชาการสุขศึกษา	นักวิชาการสุขศึกษา	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
26.	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	3-5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
27.	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	4 หรือ 5 หรือ 6 หรือ 7
28.	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	4 หรือ 5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
29.	เจ้าหน้าที่บริหารการเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่บริหารการเงินและบัญชี	5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8
30.	เจ้าหน้าที่บริหารงาน - โสตทัศนศึกษา	เจ้าหน้าที่บริหารงานโสตทัศนศึกษา	5 หรือ 6 หรือ 7 หรือ 8

กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานบริหารการศึกษา และสายงานนิเทศการศึกษา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 37 กำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน และจะให้ มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชารองจากผู้อำนวยการเพื่อช่วยปฏิบัติราชการก็ได้ เนื่องจากการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูในขณะนั้น เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิได้มีการกำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้

ก.ค.ในคราวประชุมครั้งที่ 10/2546 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 จึงมีมติ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ตามมาตรา 3 (5) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 และกำหนดให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเจ้าหน้าที่บริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นตำแหน่งข้าราชการครู ตามมาตรา 30 ค. แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน และเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546 แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังกล่าวข้างต้น ก.ค.ในคราวประชุมครั้งที่ 3/2547 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2547 ได้พิจารณากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยพิจารณาว่าการกำหนดตำแหน่งครั้งนี้ เป็นการจัดระบบการบริหารในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นครั้งแรก และเป็นระยะเปลี่ยนผ่าน ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาเพื่อกำหนดตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณงาน และคุณภาพของงานให้เหมาะสม จึงมีมติกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน	1	ตำแหน่ง
2. ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน	2	ตำแหน่ง
3. ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน	3	ตำแหน่ง
4. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	15	ตำแหน่ง
5. ตำแหน่งศึกษานิเทศก์	จำนวน 24 - 36	ตำแหน่ง	ตามจำนวนโรงเรียนในเขตพื้นที่ การศึกษานั้น โดยแบ่งจำนวนโรงเรียนเป็น 5 ช่วงชั้น

สำหรับตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามข้อ 3 และเจ้าหน้าที่ บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อ 4 กำหนดเป็นตำแหน่งชั่วคราว และมีเงื่อนไขว่าเมื่อได้มีการแต่งตั้ง ผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งแล้ว หากผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้อยุบเลิกตำแหน่งและตัดโอน ไปกำหนดเป็นตำแหน่งข้าราชการครูในสถานศึกษาที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์ต่อไป ส่วนตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่กำหนดให้มีในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ยังไม่มีผล บังคับใช้ในขณะนั้น

เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มีผลบังคับใช้ เนื่องจากมาตรา 131 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กำหนดว่า ผู้ใดเป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 สังกัดส่วนราชการหรือ หน่วยงานใดในกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นข้าราชการพลเรือน สามัญต่อไป แต่ถัดต่อมาได้มีการกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานการศึกษา หรือเป็นส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษา ให้ถือว่าผู้นั้น เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีตำแหน่งตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ดังนั้น ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2548 จึงมีมติ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเดิมสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ซึ่งถูกยุบเลิกหน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 เป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 โดยให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ในตำแหน่งและระดับเดิม พร้อมทั้งกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใหม่ ดังตาราง 2

ตาราง 2 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

ที่	ตำแหน่ง	อัตรากำลัง รวมแต่ละเขต	อัตรากำลัง รวมทุกเขต
1.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (1 ตำแหน่ง : เขต)	1	175
2.	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (3 ตำแหน่ง : เขต)	3	525
3.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (3 ตำแหน่ง : เขต)	3	525
4.	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน (8 ตำแหน่ง : เขต)	8	1,400
5.	ศึกษานิเทศก์ (25 - 48 ตำแหน่ง : เขต)	25 - 48	5,799
6.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น (86 - 105 ตำแหน่ง : เขต)	86 - 105	16,708
รวมทั้งสิ้น		126 - 168	25,132

สำหรับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) ก.ค.ศ.ในคราวประชุม ครั้งที่ 4/2548 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2548 มีมติ กำหนดตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพิ่ม เป็นกรณีพิเศษ เพื่อดูแลกลุ่มงานการศึกษาเอกชนและมวลชนสัมพันธ์ และสนับสนุน การแก้ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามนโยบายรัฐบาล อีกเขตพื้นที่การศึกษา ละ 1 ตำแหน่ง รวม 6 ตำแหน่ง ต่อมา ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2549 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 มีมติกำหนดตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1,895 ตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับ ผลกระทบจากการปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ใช้ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รับเงินเดือนในอันดับ คศ.3 หรือตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ขั้นพื้นฐาน รับเงินเดือนในอันดับ คศ.3 มากำหนดตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอยู่เดิมดังกล่าว โดยกำหนดเป็นตำแหน่งชั่วคราวและมีเงื่อนไขว่า เมื่อตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวว่างลง ให้ยุบเลิกตำแหน่ง

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และขอทำความตกลงกับ ก.ค.ศ. กำหนดเป็นตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความจำเป็นต่อไป

ดังนั้น เมื่อพิจารณากรอบอัตรากำลังรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้เดิม ตามตาราง 2 พบว่า แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาจะมีตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวม 10 - 11 ตำแหน่ง ที่เหลือเป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาชั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา ละ 4 - 5 ตำแหน่ง

กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2)

เนื่องจาก ก.ค.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2548 มีมติกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ และเดิมเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2535 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยกำหนดชื่อตำแหน่งเช่นเดียวกับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และให้ดำรงตำแหน่งเดิม และระดับเดิม และรับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2547 ซึ่งการกำหนดกรอบอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว เป็นการกำหนดจำนวนอัตรากำลัง แต่ยังไม่ได้กำหนดว่าจะมีตำแหน่งใดบ้าง จำนวนเท่าใด และระดับตำแหน่งเป็นอย่างไร ประกอบกับในการดำเนินการจัดกรอบอัตรากำลังตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศษ 0206.1/1200 ลงวันที่ 7 กันยายน 2548 นั้น ปรากฏว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งไม่สามารถจัดบุคลากรตามกรอบอัตรากำลังได้ ทำให้บางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ และบางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากเกินไปจนความจำเป็น หากปล่อยไว้เช่นนี้ก็จะเกิดปัญหาการปฏิบัติงานอันจะเป็นผลเสียแก่ทางราชการ

ดังนั้น เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถใช้อัตรากำลังที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก.ค.ศ. จึงกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามอำนาจของ ก.ค.ศ. ตามมาตรา 41

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 โดยนำตำแหน่งที่มีอยู่เดิม มาจัดลงตามตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. กำหนดก่อน แล้วจึงให้มีการเปลี่ยนตำแหน่งตามมาตรา 57 หรือเลื่อนตำแหน่งตามมาตรา 61 ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด โดยข้าราชการพลเรือนสามัญเดิม ซึ่งโอนมาตามมาตรา 131 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มีทั้งหมด 20 สายงาน จำนวน 11,372 ตำแหน่ง ดังนี้

ตาราง 3 ข้าราชการพลเรือนสามัญเดิม ซึ่งโอนมาเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา 131 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

ที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	จำนวนตำแหน่ง
1.	บริหารทั่วไป	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป	1,712
2.	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	186
3.	เจ้าพนักงานธุรการ	เจ้าพนักงานธุรการ	742
4.	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	1,156
5.	บันทึกข้อมูล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	89
6.	นักประชาสัมพันธ์	นักประชาสัมพันธ์	151
7.	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1
8.	การเจ้าหน้าที่	บุคลากร	1,975
9.	พัฒนาทรัพยากรบุคคล	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	274
10.	นิติกร	นิติกร	182
11.	เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี	984
12.	วิชาการเงินและบัญชี	นักวิชาการเงินและบัญชี	321
13.	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	407
14.	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	665

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	ชื่อสายงาน	ชื่อตำแหน่ง	จำนวนตำแหน่ง
15.	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	100
16.	นักวิชาการพัสดุ	นักวิชาการพัสดุ	55
17.	เจ้าพนักงานพัสดุ	เจ้าพนักงานพัสดุ	683
18.	เจ้าหน้าที่พัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุ	146
19.	วิเคราะห์นโยบายและแผน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	446
20.	วิชาการศึกษา	นักวิชาการศึกษา	1,097
รวมทั้งหมด			11,372

ในการกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2) ดังกล่าว ก.ค.ศ.พิจารณาจากปริมาณงาน และสภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องปริมาณงาน และสภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แม้ว่าการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา จะกำหนดโดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำจากการแบ่งพื้นที่การจัดการศึกษาตามเขตการปกครอง ทั้งระดับอำเภอ และจังหวัด ซึ่งมีความเหลื่อมล้ำทั้งในส่วนของขนาดและปริมาณก็ตาม โดยการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษากำหนดจากตัวแปรสำคัญ 6 ประการ คือ

1. จำนวนประชากร หมายถึง คนทุกกลุ่มอายุที่มีอยู่ในเขตพื้นที่นั้น ๆ
2. อัตราความหนาแน่นของประชากร หมายถึง จำนวนประชากรต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร
3. จำนวนสถานศึกษา หมายถึง จำนวนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ลักษณะภูมิศาสตร์ การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ลักษณะของสภาพพื้นที่ ประกอบด้วยขนาดพื้นที่ สภาพพื้นที่ สภาพเส้นทาง ระยะทางเวลาที่ใช้ รูปแบบวิธีการเดินทาง และการติดต่อสื่อสารภายในเขตพื้นที่ หรือสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. เขตอำเภอ หมายถึง อาณาเขตปกครองระดับอำเภอตามประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยไม่นำอาณาเขตบางส่วนของสองอำเภอมารวมกัน
6. ลักษณะเฉพาะทางสังคมวัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะของชุมชนที่มีเอกลักษณ์ หรือมีความเฉพาะทางสังคม ความเป็นอยู่ เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวิถีชีวิต เป็นต้น

จากตัวแปรที่ใช้ในการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวข้างต้น สามารถแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาได้ 175 เขต ดังนี้

1. จังหวัดที่มีหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษา มี 17 จังหวัด ได้แก่ (1) กระบี่ (2) ชัยนาท (3) ตราด (4) นครนายก (5) ปราจีนบุรี (6) พังงา (7) พัทลุง (8) ภูเก็ต (9) มุกดาหาร (10) ระนอง (11) สตูล (12) สมุทรสงคราม (13) สมุทรสาคร (14) สิงห์บุรี (15) ย่างทอง (16) อำนาจเจริญ และ (17) อุทัยธานี

2. จังหวัดที่มีสองเขตพื้นที่การศึกษา มี 34 จังหวัด ได้แก่ (1) กำแพงเพชร (2) จันทบุรี (3) ฉะเชิงเทรา (4) ชุมพร (5) ตรัง (6) ตาก (7) นครปฐม (8) นครพนม (9) นนทบุรี (10) นราธิวาส (11) น่าน (12) ปทุมธานี (13) ประจวบคีรีขันธ์ (14) ปัตตานี (15) พระนครศรีอยุธยา (16) พะเยา (17) พิจิตร (18) เพชรบุรี (19) แพร่ (20) มหาสารคาม (21) แม่ฮ่องสอน (22) ยโสธร (23) ยะลา (24) ระยอง (25) ราชบุรี (26) ลพบุรี (27) ลำพูน (28) เลย (29) สมุทรปราการ (30) สระแก้ว (31) สระบุรี (32) สุโขทัย (33) หนองบัวลำภู และ (34) อุดรดิตต์

3. จังหวัดที่มีสามเขตพื้นที่การศึกษามี 16 จังหวัด ได้แก่ (1) กรุงเทพมหานคร (2) กาญจนบุรี (3) กากสินธุ์ (4) ชลบุรี (5) ชัยภูมิ (6) นครสวรรค์ (7) พิษณุโลก (8) เพชรบูรณ์ (9) ร้อยเอ็ด (10) ลำปาง (11) สกลนคร (12) สงขลา (13) สุพรรณบุรี (14) สุราษฎร์ธานี (15) สุรินทร์ และ (16) หนองคาย

4. จังหวัดที่มีสี่เขตพื้นที่การศึกษา มี 5 จังหวัด ได้แก่ (1) เชียงราย (2) นครศรีธรรมราช (3) บุรีรัมย์ (4) ศรีสะเกษ และ (5) อุดรธานี

5. จังหวัดที่มีห้าเขตพื้นที่การศึกษา มี 3 จังหวัด ได้แก่ (1) ขอนแก่น (2) เชียงใหม่ และ (3) อุบลราชธานี

6. จังหวัดที่มีหกเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มี

7. จังหวัดที่มีเจ็ดเขตพื้นที่การศึกษา มี 1 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา

จากความแตกต่างกันในเรื่องปริมาณงานและสภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก.ค.ศ.จึงจัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ให้เห็นความแตกต่างของขนาดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมี 6 ประการ คือ

1. เขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีอาณาเขตพื้นที่ความรับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมเขตปกครองทั้งจังหวัด

2. เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ของแต่ละจังหวัดที่ทำหน้าที่นอกเหนือภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วไปในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

3. จำนวนสถานศึกษาของรัฐ หมายถึง จำนวนสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ 175 โรงเรียนขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของจำนวนสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ 2,400 คน ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

5. จำนวนสถานศึกษาเอกชน หมายถึง ภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ 20 โรงเรียนขึ้นไป ซึ่งเป็นจำนวนที่กระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นเกณฑ์ในการประกาศให้มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน

6. สภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ลักษณะและขนาดเขตพื้นที่ ความห่างไกล ทุรกันดาร การติดต่อสื่อสารและการคมนาคมไม่สะดวก ตลอดจนพื้นที่ที่เสี่ยงภัยในเขตพื้นที่การศึกษา

หากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีองค์ประกอบตั้งแต่ 3 องค์ประกอบขึ้นไป จะจัดอยู่ในกลุ่ม 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดที่มีองค์ประกอบไม่ถึง 3 องค์ประกอบ จะจัดอยู่ในกลุ่ม 2 ด้วยหลักการนี้สามารถจัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกลุ่ม 1 ได้ จำนวน 89 สำนักงาน และในกลุ่ม 2 ได้ จำนวน 86 สำนักงาน ดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม 1

1. กรุงเทพมหานคร เขต 1	31. อุตรธานี เขต 2	61. สุรินทร์ เขต 2
2. กรุงเทพมหานคร เขต 2	32. อุตรธานี เขต 3	62. สุรินทร์ เขต 3
3. กรุงเทพมหานคร เขต 3	33. ภาพสินธุ์ เขต 1	63. โยโสธร เขต 1
4. เชียงราย เขต 1	34. ภาพสินธุ์ เขต 2	64. ศรีสะเกษ เขต 1
5. เชียงราย เขต 2	35. ภาพสินธุ์ เขต 3	65. ศรีสะเกษ เขต 2
6. เชียงใหม่ เขต 1	36. นครพนม เขต 1	66. ศรีสะเกษ เขต 4
7. เชียงใหม่ เขต 2	37. มุกดาหาร	67. อำนาจเจริญ
8. น่านเขต 1	38. สกลนคร เขต 1	68. อุบลราชธานี เขต 1
9. ลำปาง เขต 1	39. สกลนคร เขต 2	69. อุบลราชธานี เขต 5
10. ลำพูน เขต 1	40. สกลนคร เขต 3	70. สุราษฎร์ธานี เขต 1
11. พิษณุโลก เขต 1	41. ขอนแก่น เขต 1	71. ดรง เขต 1
12. เพชรบูรณ์ เขต 1	42. ขอนแก่น เขต 2	72. นครศรีธรรมราช เขต 1
13. เพชรบูรณ์ เขต 3	43. ขอนแก่น เขต 4	73. นครศรีธรรมราช เขต 2
14. อุดรดิตถ์ เขต 1	44. ขอนแก่น เขต 5	74. นครศรีธรรมราช เขต 3
15. กำแพงเพชร เขต 1	45. มหาสารคาม เขต 1	75. นครศรีธรรมราช เขต 4
16. นครสวรรค์ เขต 1	46. มหาสารคาม เขต 2	76. พัทลุง
17. อุทัยธานี	47. ร้อยเอ็ด เขต 1	77. กระบี่
18. พระนครศรีอยุธยา เขต 1	48. ร้อยเอ็ด เขต 2	78. พังงา
19. ชัยนาท	49. ร้อยเอ็ด เขต 3	79. ภูเก็ต
20. ลพบุรี เขต 1	50. ชัยภูมิ เขต 1	80. นราธิวาส เขต 1
21. กาญจนบุรี เขต 2	51. ชัยภูมิ เขต 2	81. นราธิวาส เขต 2
22. นครปฐม เขต 1	52. นครราชสีมา เขต 1	82. บัตตานี เขต 1
23. ราชบุรี เขต 1	53. นครราชสีมา เขต 4	83. บัตตานี เขต 2
24. ฉะเชิงเทรา เขต 1	54. นครราชสีมา เขต 5	84. ยะลา เขต 1
25. ปราจีนบุรี	55. นครราชสีมา เขต 7	85. ยะลา เขต 2
26. สมุทรปราการ เขต 1	56. บุรีรัมย์ เขต 1	86. สงขลา เขต 1
27. หนองคาย เขต 1	57. บุรีรัมย์ เขต 2	87. สงขลา เขต 2
28. หนองบัวลำภู เขต 1	58. บุรีรัมย์ เขต 3	88. สงขลา เขต 3
29. เลย เขต 1	59. บุรีรัมย์ เขต 4	89. สตูล
30. อุตรธานี เขต 1	60. สุรินทร์ เขต 1	

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม 2

1. เชียงราย เขต 3	30. นนทบุรี เขต 2	59. ชลบุรี เขต 1
2. เชียงราย เขต 4	31. ปทุมธานี เขต 1	60. ชลบุรี เขต 2
3. เชียงใหม่ เขต 3	32. ปทุมธานี เขต 2	61. ชลบุรี เขต 3
4. เชียงใหม่ เขต 4	33. พระนครศรีอยุธยา เขต 2	62. ตราด
5. เชียงใหม่ เขต 5	34. อ่างทอง	63. ระยอง เขต 1
6. น่าน เขต 2	35. ลพบุรี เขต 2	64. ระยอง เขต 2
7. พะเยา เขต 1	36. สระบุรี เขต 1	65. หนองคาย เขต 2
8. พะเยา เขต 2	37. สระบุรี เขต 2	66. หนองคาย เขต 3
9. แพร่ เขต 1	38. สิงห์บุรี	67. หนองบัวลำภู เขต 2
10. แพร่ เขต 2	39. กาญจนบุรี เขต 1	68. เลย เขต 2
11. แม่ฮ่องสอน เขต 1	40. กาญจนบุรี เขต 3	69. อุตรธานี เขต 4
12. แม่ฮ่องสอน เขต 2	41. นครปฐม เขต 2	70. นครพนม เขต 2
13. ลำปาง เขต 2	42. ราชบุรี เขต 2	71. ขอนแก่น เขต 3
14. ลำปาง เขต 3	43. สุพรรณบุรี เขต 1	72. ชัยภูมิ เขต 3
15. ลำพูน เขต 2	44. สุพรรณบุรี เขต 2	73. นครราชสีมา เขต 2
16. ตาก เขต 1	45. สุพรรณบุรี เขต 3	74. นครราชสีมา เขต 3
17. ตาก เขต 2	46. ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	75. นครราชสีมา เขต 6
18. พิษณุโลก เขต 2	47. ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	76. โยโสธร เขต 2
19. พิษณุโลก เขต 3	48. เพชรบุรี เขต 1	77. ศรีสะเกษ เขต 3
20. เพชรบูรณ์ เขต 2	49. เพชรบุรี เขต 2	78. อุบลราชธานี เขต 2
21. สุโขทัย เขต 1	50. สมุทรสงคราม	79. อุบลราชธานี เขต 3
22. สุโขทัย เขต 2	51. สมุทรสาคร	80. อุบลราชธานี เขต 4
23. อุตรดิตถ์ เขต 2	52. ฉะเชิงเทรา เขต 2	81. ชุมพร เขต 1
24. กำแพงเพชร เขต 2	53. นครนายก	82. ชุมพร เขต 2
25. นครสวรรค์ เขต 2	54. สมุทรปราการ เขต 2	83. ระนอง
26. นครสวรรค์ เขต 3	55. สระแก้ว เขต 1	84. สุราษฎร์ธานี เขต 2
27. พิจิตร เขต 1	56. สระแก้ว เขต 2	85. สุราษฎร์ธานี เขต 3
28. พิจิตร เขต 2	57. จันทบุรี เขต 1	86. ตรัง เขต 2
29. นนทบุรี เขต 1	58. จันทบุรี เขต 2	

เมื่อจัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบกับการวิเคราะห์การแบ่งส่วนราชการ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านปริมาณงาน คุณภาพของงาน และสภาพของงาน แล้ว ก.ค.ศ.ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2549 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2549 จึงกำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของแต่ละกลุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังตาราง 4

ตาราง 4 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) จำแนกตามส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่ม	กลุ่ม 1 (89 เขต)		กลุ่ม 2 (86 เขต)	
	(31 เขต)*	(58 เขต)**	(12 เขต)*	(74 เขต)**
กลุ่มอำนวยการ	23	23	21	21
กลุ่มบริหารงานบุคคล	18	18	16	16
กลุ่มนโยบายและแผน	11	11	10	10
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	12	15	10	13
กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน	5	-	5	-
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	3	3	3	3
หน่วยตรวจสอบภายใน	3	3	2	2
รวม	75	73	67	65

* หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

** หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น แต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2) จำนวน 65 – 75 ตำแหน่ง โดยกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งหมด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จะอยู่ระหว่าง 105 – 138 อัตรา ดังตาราง 5

ตาราง 5 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ก.ค.ศ.กำหนด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง		จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	คณ.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด	
		ผอ. สพท. (เดิม)	ผอ. สพท. (ใหม่)			กอน.	กบด.	กนผ.	กสอ.	กสช.	กมด.	ตสน.	รวม		
กระบี่	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	3	73	125
กรุงเทพมหานคร เขต 1	1	3	7	4	48	23	18	11	12	5	3	3	3	75	138
กรุงเทพมหานคร เขต 2	1	3	7	4	48	23	18	11	12	5	3	3	3	75	138
กรุงเทพมหานคร เขต 3	1	3	7	4	44	23	18	11	12	5	3	3	3	75	134
กาญจนบุรี เขต 1	1	3	7	4	29	21	16	10	13	-	3	2	3	65	109
กาญจนบุรี เขต 2	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	3	73	120
กาญจนบุรี เขต 3	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	3	65	108
กาฬสินธุ์ เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	3	73	120
กาฬสินธุ์ เขต 2	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	3	73	120
กาฬสินธุ์ เขต 3	1	3	8	3	34	23	18	11	15	-	3	3	3	73	122
กำแพงเพชร เขต 1	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	3	73	123
กำแพงเพชร เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	3	65	112
ขอนแก่น เขต 1	1	3	7	4	44	23	18	11	12	5	3	3	3	75	134
ขอนแก่น เขต 2	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	3	73	123

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศน. พื้นฐาน	ศน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวมทั้งหมด
						กอน.	กบค.	กพผ.	กสจ.	กสข.	กษด.	คสน.	รวม	
ขอนแก่น เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ขอนแก่น เขต 4	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ขอนแก่น เขต 5	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
จันทบุรี เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
จันทบุรี เขต 2	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
ฉะเชิงเทรา เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
ฉะเชิงเทรา เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ชลบุรี เขต 1	1	3	7	4	29	21	16	10	10	5	3	2	67	111
ชลบุรี เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
ชลบุรี เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
ชัยนาท	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ชัยภูมิ เขต 1	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
ชัยภูมิ เขต 2	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
ชัยภูมิ เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	ศน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)							รวมทั้งหมด	
						กอน.	กบค.	กหน.	กสจ.	กสช.	กนค.	ตสน.		รวม
ชุมพร เขต 1	1	3	7	4	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
ชุมพร เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
เชียงใหม่ เขต 1	1	3	7	4	29	23	18	11	15	-	3	3	73	117
เชียงใหม่ เขต 2	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
เชียงใหม่ เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
เชียงใหม่ เขต 4	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
เชียงใหม่ เขต 1	1	3	8	3	38	23	18	11	12	5	3	3	75	128
เชียงใหม่ เขต 2	1	3	8	3	35	23	18	11	12	5	3	3	75	125
เชียงใหม่ เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
เชียงใหม่ เขต 4	1	3	8	3	29	21	16	10	10	5	3	2	67	111
เชียงใหม่ เขต 5	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ดรง เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
ดรง เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ตราด	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	คอ. สพท.	รอง คอ. สพท. (เดิม)	รอง คอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ. ชั้น พื้นฐาน	คน	บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						ก่อน	กยค.	กษม.	กสจ.	กสช.	กนค.	ตสน.	รวม	
ตาก เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
ตาก เขต 2	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
นครนายก	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
นครปฐม เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
นครปฐม เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
นครพนม เขต 1	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
นครพนม เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
นครราชสีมา เขต 1	1	3	7	4	37	23	18	11	12	5	3	3	75	127
นครราชสีมา เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
นครราชสีมา เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
นครราชสีมา เขต 4	1	3	7	4	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
นครราชสีมา เขต 5	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
นครราชสีมา เขต 6	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
นครราชสีมา เขต 7	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สภท.	รอง ผอ. สภท. (เดิม)	รอง ผอ. สภท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.บัน พื้นฐาน	ศน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)							รวม ทั้งหมด	
						ก่อน	กบค.	กนผ.	กสอ.	กสช.	กนต.	ตสน.		รวม
นครศรีธรรมราช เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
นครศรีธรรมราช เขต 2	1	3	7	4	37	23	18	11	12	5	3	3	75	127
นครศรีธรรมราช เขต 3	1	3	8	3	40	23	18	11	12	5	3	3	75	130
นครศรีธรรมราช เขต 4	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
นครสวรรค์ เขต 1	1	3	8	3	35	23	18	11	12	5	3	3	75	125
นครสวรรค์ เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
นครสวรรค์ เขต 3	1	3	8	3	35	21	16	10	10	5	3	2	67	117
นนทบุรี เขต 1	1	3	7	4	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
นนทบุรี เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
นราธิวาส เขต 1	1	4	7	4	35	23	18	11	12	5	3	3	75	126
นราธิวาส เขต 2	1	4	7	4	32	23	18	11	15	-	3	3	73	121
น่าน เขต 1	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
น่าน เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	คน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						กอน.	กบค.	กนผ.	กสจ.	กสช.	กนค.	ตสน.	รวม	
บุรีรัมย์ เขต 1	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
บุรีรัมย์ เขต 2	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
บุรีรัมย์ เขต 3	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
บุรีรัมย์ เขต 4	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ปทุมธานี เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
ปทุมธานี เขต 2	1	3	7	4	29	21	16	10	10	5	3	2	67	111
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
ปราจีนบุรี	1	3	8	3	40	23	18	11	12	5	3	3	75	130
ปัตตานี เขต 1	1	4	7	4	35	23	18	11	12	5	3	3	75	126
ปัตตานี เขต 2	1	4	7	4	38	23	18	11	12	5	3	3	75	129
พระนครศรีอยุธยา เขต 1	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
พระนครศรีอยุธยา เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	ศน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						กอน.	กบด.	กนผ.	กสอ.	กสช.	กนต.	ตสท.	รวม	
พะเยา เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
พะเยา เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
พังงา	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
พัทลุง	1	3	8	3	44	23	18	11	12	5	3	3	75	134
พิจิตร เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
พิจิตร เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
พิษณุโลก เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
พิษณุโลก เขต 2	1	3	7	4	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
พิษณุโลก เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
เพชรบุรี เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
เพชรบุรี เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
เพชรบูรณ์ เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
เพชรบูรณ์ เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
เพชรบูรณ์ เขต 3	1	3	8	3	35	23	18	11	12	5	3	3	75	125

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ศอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	ตม.	บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						กอน.	กบค.	กนผ.	กสจ.	กสช.	กนอ.	ตสน.	รวม	
แพร่ เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
แพร่ เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
ภูเก็ต	1	3	7	4	28	23	18	11	15	-	3	3	73	116
มหาสารคาม เขต 1	1	3	8	3	44	23	18	11	15	-	3	3	73	132
มหาสารคาม เขต 2	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
มุกดาหาร	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
แม่ฮ่องสอน เขต 1	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
แม่ฮ่องสอน เขต 2	1	3	7	4	31	21	16	10	13	-	3	2	65	111
ยโสธร เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ยโสธร เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ยะลา เขต 1	1	4	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	123
ยะลา เขต 2	1	4	7	4	28	23	18	11	15	-	3	3	73	117
ร้อยเอ็ด เขต 1	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	มอ. สพท.	รอง มอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	สน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						กอน.	กบค.	กณผ.	กสจ.	กสช.	กนต.	ตสน.	รวม	
ร้อยเอ็ด เขต 2	1	3	8	3	48	23	18	11	15	-	3	3	73	136
ร้อยเอ็ด เขต 3	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
ระนอง	1	3	8	3	25	21	16	10	13	-	3	2	65	105
ระยอง เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
ระยอง เขต 2	1	3	7	4	25	21	16	10	13	-	3	2	65	105
ราชบุรี เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ราชบุรี เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	10	5	3	2	67	114
ลพบุรี เขต 1	1	3	8	3	37	23	18	11	12	5	3	3	75	127
ลพบุรี เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ลำปาง เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
ลำปาง เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ลำปาง เขต 3	1	3	7	4	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
ลำพูน เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
ลำพูน เขต 2	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ. ชั้น พื้นฐาน	คน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						ก่อน	กบค.	กผผ.	กสจ.	กสช.	กนค.	ตสน.	รวม	
เลย เขต 1	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
เลย เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ศรีสะเกษ เขต 1	1	3	8	3	40	23	18	11	15	-	3	3	73	128
ศรีสะเกษ เขต 2	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
ศรีสะเกษ เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
ศรีสะเกษ เขต 4	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
สกลนคร เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
สกลนคร เขต 2	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
สกลนคร เขต 3	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
สงขลา เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122
สงขลา เขต 2	1	3	8	3	38	23	18	11	12	5	3	3	75	128
สงขลา เขต 3	1	3	8	3	35	23	18	11	12	5	3	3	75	125
สตูล	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
สมุทรปราการ เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ศอ. สพท.	รอง ศอ. สพท. (เดิม)	รอง ศอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	ศน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.2)								รวม ทั้งหมด
						กอน.	กบค.	กณย.	กสอ.	กสช.	กนต.	ตสน.	รวม	
สมุทรปราการ เขต 2	1	3	7	4	29	21	16	10	10	5	3	2	67	111
สมุทรสงคราม	1	3	7	4	25	21	16	10	13	-	3	2	65	105
สมุทรสาคร	1	3	7	4	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สระแก้ว เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สระแก้ว เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สระบุรี เขต 1	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สระบุรี เขต 2	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สิงห์บุรี	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สุโขทัย เขต 1	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
สุโขทัย เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
สุพรรณบุรี เขต 1	1	3	7	4	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
สุพรรณบุรี เขต 2	1	3	7	4	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สุพรรณบุรี เขต 3	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
สุราษฎร์ธานี เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	12	5	3	3	75	122

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	คณ.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)							รวม ทั้งหมด	
						ก่อน	กบด.	กนผ.	กสอ.	กสข.	กนต.	ตสน.		รวม
สุราษฎร์ธานี เขต 2	1	3	8	3	35	21	16	10	13	-	3	2	65	115
สุราษฎร์ธานี เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
สุรินทร์ เขต 1	1	3	8	3	44	23	18	11	15	-	3	3	73	132
สุรินทร์ เขต 2	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
สุรินทร์ เขต 3	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
หนองคาย เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
หนองคาย เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
หนองคาย เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
หนองบัวลำภู เขต 1	1	3	7	4	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
หนองบัวลำภู เขต 2	1	3	7	4	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
อ่างทอง	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
อำนาจเจริญ	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
อุดรธานี เขต 1	1	3	8	3	44	23	18	11	15	-	3	3	73	132
อุดรธานี เขต 2	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120

ตาราง 5 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ผอ. สพท.	รอง ผอ. สพท. (เดิม)	รอง ผอ. สพท. (ใหม่)	จ. บริหาร กศ.ชั้น พื้นฐาน	สน.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)								รวม ทั้งหมด
						กอน	กบค.	กณผ.	กสจ.	กสช.	กนต.	ตสน.	รวม	
อุดรธานี เขต 3	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
อุดรธานี เขต 4	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
อุดรดิศถ์ เขต 1	1	3	8	3	32	23	18	11	15	-	3	3	73	120
อุดรดิศถ์ เขต 2	1	3	8	3	28	21	16	10	13	-	3	2	65	108
อุทัยธานี	1	3	8	3	35	23	18	11	15	-	3	3	73	123
อุบลราชธานี เขต 1	1	3	8	3	40	23	18	11	12	5	3	3	75	130
อุบลราชธานี เขต 2	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
อุบลราชธานี เขต 3	1	3	8	3	32	21	16	10	13	-	3	2	65	112
อุบลราชธานี เขต 4	1	3	8	3	29	21	16	10	13	-	3	2	65	109
อุบลราชธานี เขต 5	1	3	8	3	37	23	18	11	15	-	3	3	73	125
รวม	175	531	1,365	560	5,799	3,853	2,978	1,839	2,324	215	525	439	12,173	20,603

กอน = กลุ่มอำนวยการ , กบค = กลุ่มบริหารงานบุคคล ; กณผ. = กลุ่มนโยบายและแผน ,
 กสจ. = กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา , กสช = กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน , กนต. = กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ;
 ตสน. = หน่วยตรวจสอบภายใน

เมื่อ ก.ค.ศ.กำหนดจำนวนอัตรากำลังตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ของแต่ละส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ได้กำหนดว่าแต่ละส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะมีตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ตำแหน่งใดบ้าง จำนวนเท่าใด และระดับตำแหน่งเป็นอย่างไร ดังแสดงในตาราง 6 และแผนภาพ 2-5

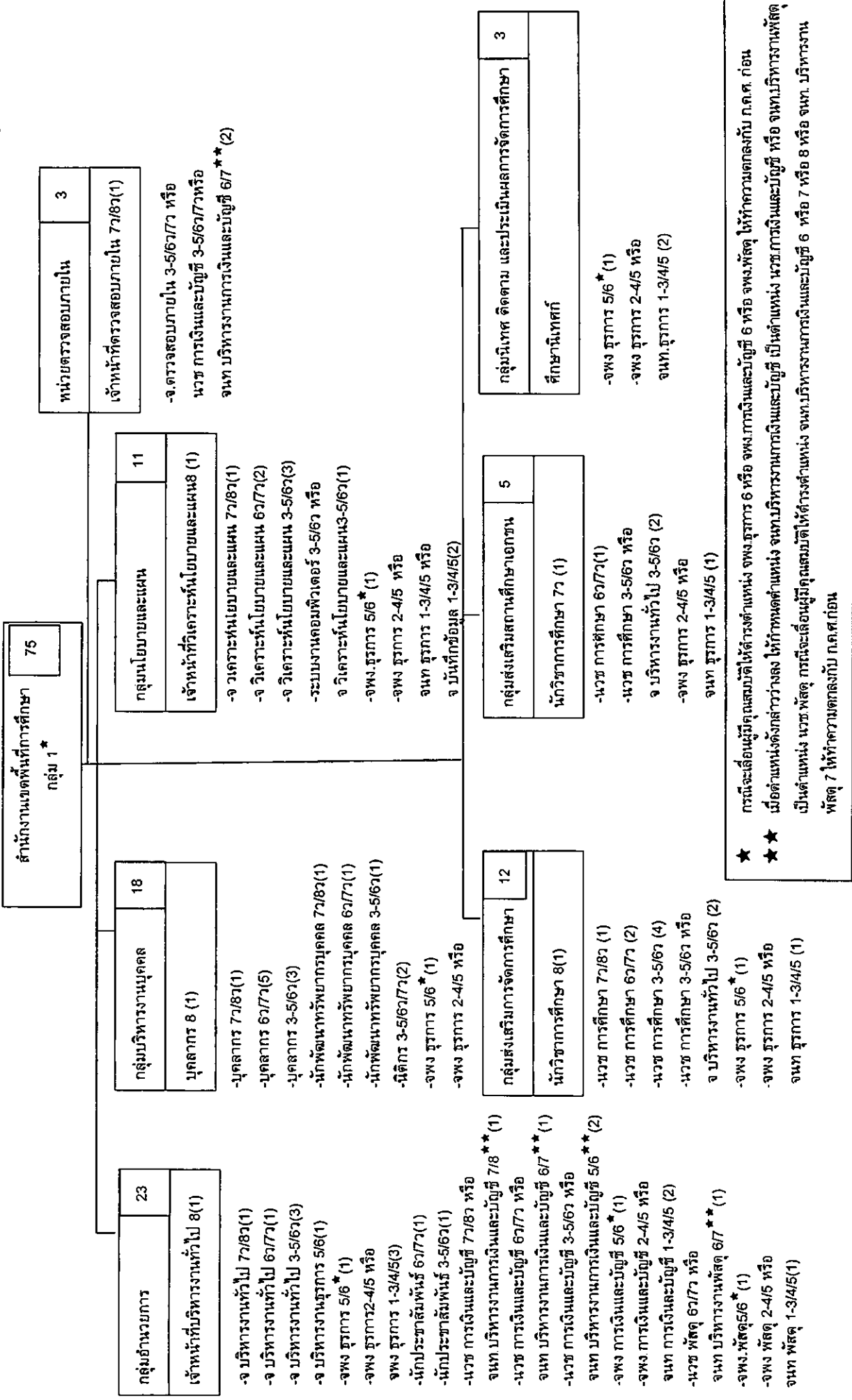
ตาราง 6 ตำแหน่งและระดับตำแหน่งของตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ที่ ก.ค.ศ.กำหนดใหม่

ชื่อตำแหน่ง	ระดับตำแหน่ง				รวม
	8	7	6	5	
จพง.ธุรการ	-	-	875	-	875
จนท.ธุรการ / จพง.ธุรการ	-	-	-	1,271	1,271
จนท.ธุรการ / จนท.บันทึกข้อมูล / จพง.ธุรการ	-	-	-	350	350
รวม	-	-	875	1,621	2,496
จพง.พัสดุ	-	-	175	-	175
จนท.พัสดุ / จพง.พัสดุ	-	-	-	175	175
รวม	-	-	175	175	350
จพง.การเงินและบัญชี	-	-	175	-	175
จนท.การเงินและบัญชี / จพง.การเงินและบัญชี	-	-	-	264	264
รวม	-	-	175	264	439
จนท.ตรวจสอบภายใน	175	-	-	-	175
นchw.การเงินและบัญชี / จนท.บริหารงานการเงินและ	175	175	350	-	700
จนท.ตรวจสอบภายใน / นchw.การเงินและบัญชี / จนท.บริหารงานการเงินและบัญชี	-	264	-	-	264
รวม	350	439	350	-	1,139
นchw.พัสดุ / จนท.บริหารงานพัสดุ	-	175	-	-	175
รวม	-	175	-	-	175
จนท.วิเคราะห์นโยบายและแผน	350	350	439	-	1,139
จนท.วิเคราะห์นโยบายและแผน / จนท.ระบบงาน	-	-	175	-	175
รวม	350	350	614	-	1,314
นักวิชาการศึกษา	350	568	556	-	1,474
จนท.บริหารงานทั่วไป	350	175	525	-	1,050
นักวิชาการศึกษา / จนท.บริหารงานทั่วไป	-	-	672	-	672
รวม	700	743	1,753	-	3,196

ตาราง 6 (ต่อ)

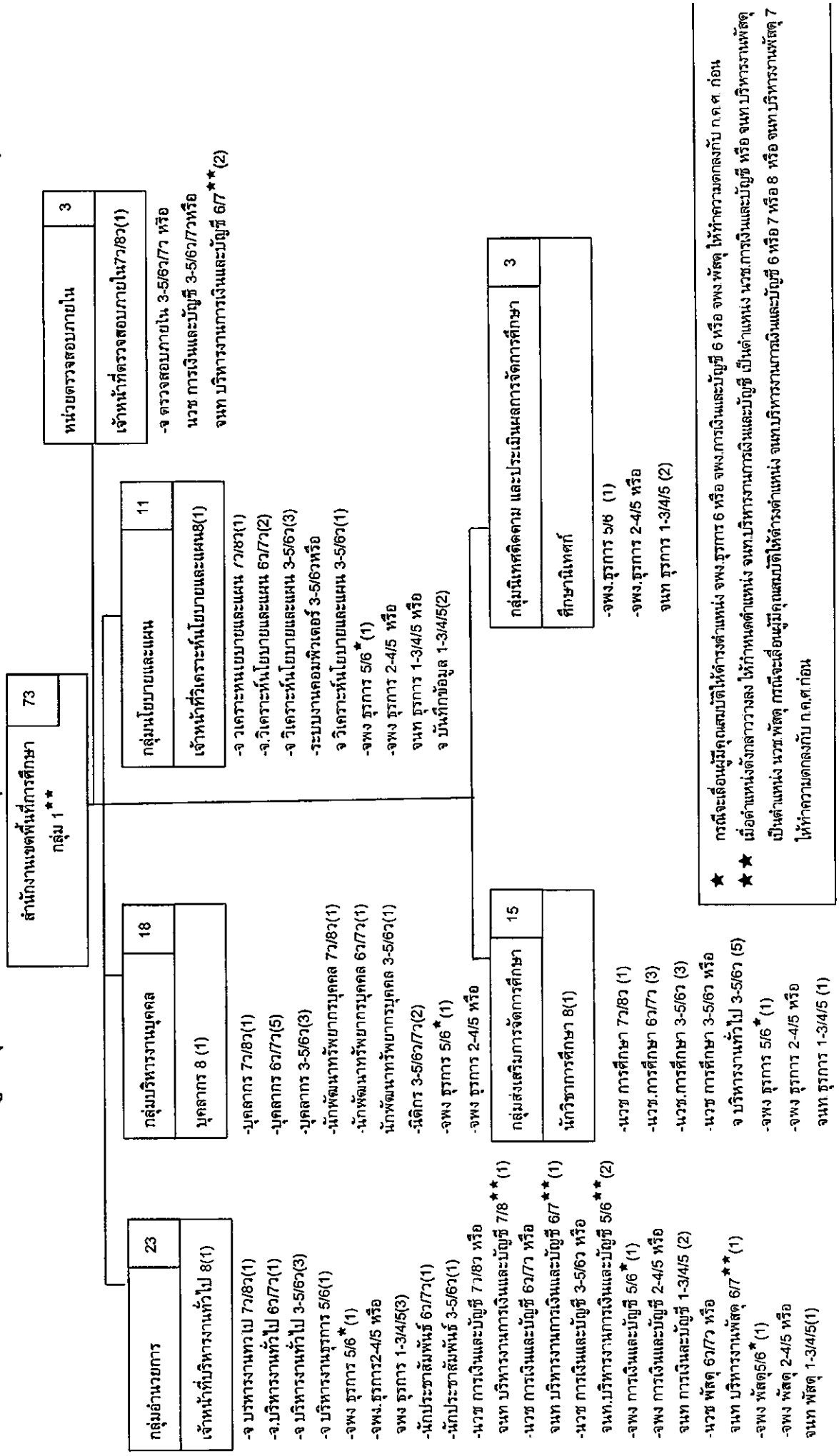
ชื่อตำแหน่ง	ระดับตำแหน่ง				รวม
	8	7	6	5	
บุคลากร	350	875	439	-	1,664
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	175	175	175	-	525
นิติกร	-	350	-	-	350
นักประชาสัมพันธ์	-	175	175	-	350
จนท.บริหารงานบุคคล	-	-	175	-	175
รวม	525	1,575	964	-	3,064
รวมทั้งสิ้น	1,925	3,282	4,906	2,060	12,173

แผนภาพ 2 กรอบอัตราค่าจ้างข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา กลุ่ม 1*

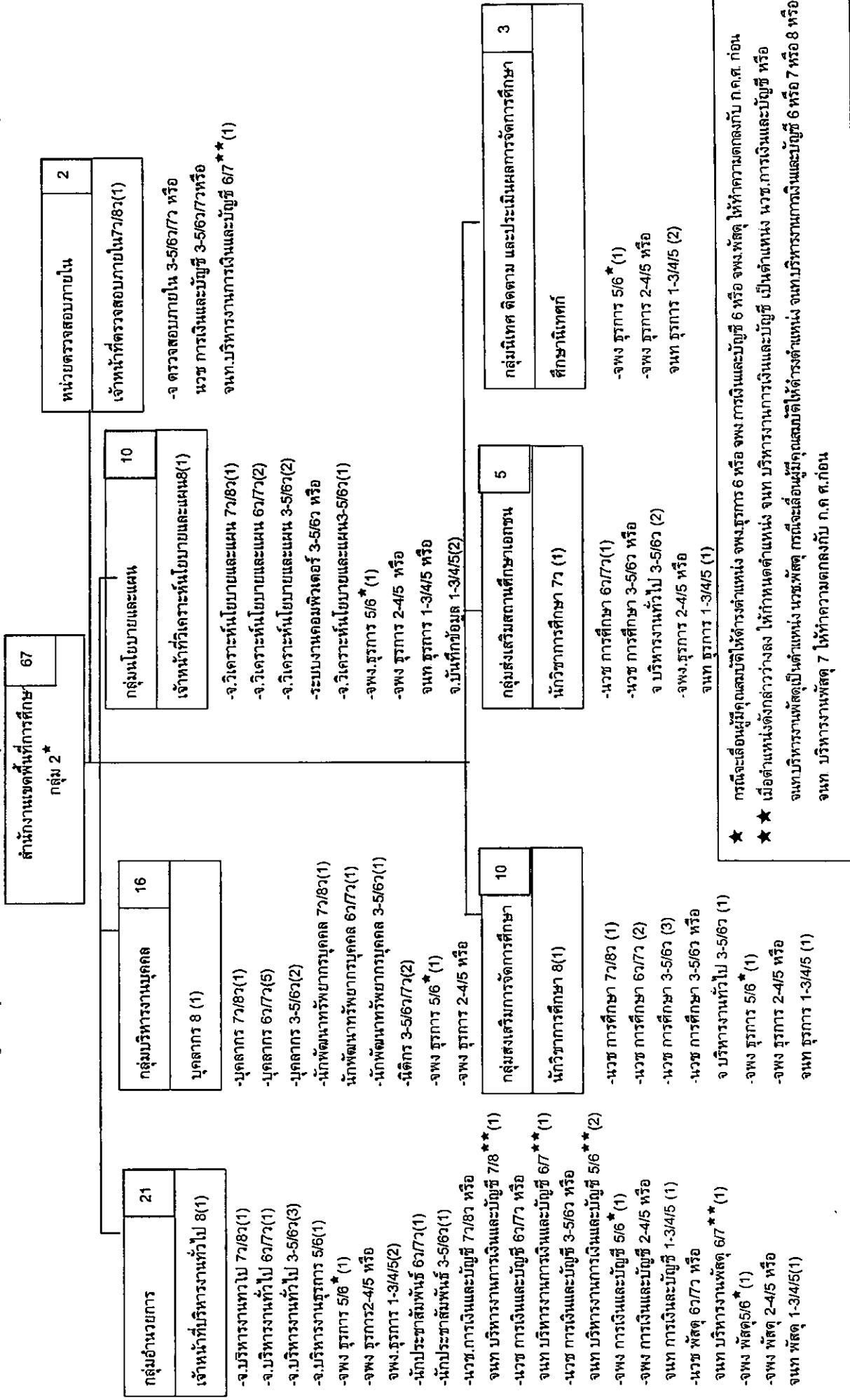

★ กรณีจะเลื่อนผู้ปฏิบัติงานให้ดำรงตำแหน่ง จพง.ธุรการ 6 หรือ จพง.การเงินและบัญชี 6 หรือ จพง.พัสดุ ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ. ก่อน
 ★★ เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ให้กำหนดตำแหน่ง จหนท.บริหารงานการเงินและบัญชี เป็นตำแหน่ง นวช.การเงินและบัญชี หรือ จหนท.บริหารงานพัสดุ เป็นตำแหน่ง นวช.พัสดุ กรณีจะเลื่อนผู้ปฏิบัติงานให้ดำรงตำแหน่ง จหนท.บริหารงานการเงินและบัญชี 6 หรือ 7 หรือ 8 หรือ จหนท. บริหารงานพัสดุ 7 ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ.ก่อน

แผนภาพ 3 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม 1**

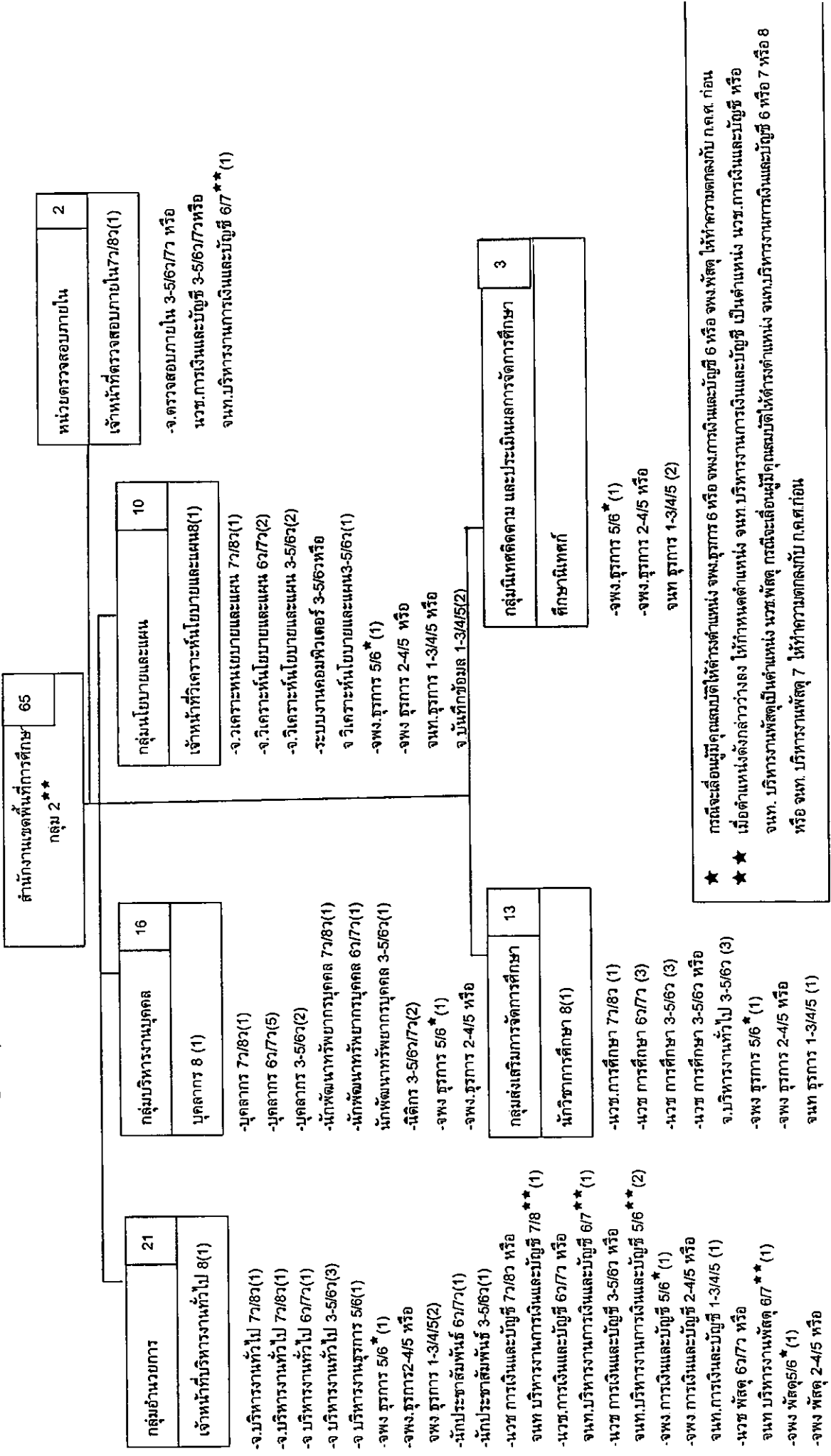

แผนภาพ 4 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา 38 ค. (2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม 2*

★ กรณีจะเลื่อนผู้มีคุณสมบัติให้ดำรงตำแหน่ง จพง.ธุรการ 6 หรือ จพง.การเงินและบัญชี 6 หรือ จพง.พัสดุ ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ. ก่อน
 ★★ เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ให้กำหนดตำแหน่ง จหนท บริหารงานการเงินและบัญชี เป็นตำแหน่ง นช.การเงินและบัญชี หรือ จหนท.บริหารงานพัสดุเป็นตำแหน่ง นช.พัสดุ กรณีจะเลื่อนผู้มีคุณสมบัติให้ดำรงตำแหน่ง จหนท.บริหารงานการเงินและบัญชี 6 หรือ 7 หรือ 8 หรือ จหนท บริหารงานพัสดุ 7 ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ. ก่อน

แผนภาพ 5 กรอบอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม 2**

★ กรณีจะเลื่อนผู้ดูแลสมบัติให้ดำรงตำแหน่ง จพง.ธุรการ 6 หรือ จพง.การเงินและบัญชี 6 หรือ จพง.พัสดุ ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ. ก่อน

★* เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ให้กำหนดตำแหน่ง จหน.บริหารงานการเงินและบัญชี เป็นตำแหน่ง นวช.การเงินและบัญชี หรือ จหน. บริหารงานพัสดุเป็นตำแหน่ง นวช.พัสดุ กรณีจะเลื่อนผู้ดูแลสมบัติให้ดำรงตำแหน่ง จหน.บริหารงานการเงินและบัญชี 6 หรือ 7 หรือ 8 หรือ จหน. บริหารงานพัสดุ 7 ให้ทำความตกลงกับ ก.ค.ศ.ก่อน

คุณภาพการศึกษา

นิสิตครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536 : 73) ได้ให้ความหมายคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง ลักษณะของผลผลิตจากการศึกษา หรือลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้จบการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับ โดยผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดคุณลักษณะของผลผลิตจากการศึกษา ก็คือ สมาชิกของสังคม โดยสะท้อนความเห็นผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และสิ่งใดที่ถือว่าเป็นตัวแทนของความต้องการของสังคมที่เกี่ยวกับผลผลิตของการศึกษา ก็จะถูกระบุไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2538 :1) ที่อธิบายความหมายของคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการที่หน่วยงานทุกระดับทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และไครเยอร์ (Cryer. 1993 อ้างถึงในสำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2539 : 30) กล่าวถึง คุณภาพการศึกษาว่า คือ ผลรวมของคุณลักษณะและคุณสมบัติของผลผลิตของสถาบันการศึกษาที่จะสนองตอบต่อความต้องการที่กำหนด

ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงหมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาตรฐานตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยในการวิจัยนี้พิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ (1) ผลการทดสอบระดับชาติ (National Test หรือ NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ (2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบระดับชาติ (National Test หรือ NT)

ประเด็นที่สาธารณชนสนใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและคุณภาพในการจัดการศึกษาของประเทศ ในบริบทของการปฏิรูปการศึกษา นอกจากการเรียนการสอน หลักสูตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการศึกษาต่าง ๆ แล้ว ก็คือ คุณภาพและมาตรฐานโรงเรียน ซึ่งตัวบ่งชี้หรือสิ่งที่สามารถอธิบายและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ก็คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ซึ่งจะสะท้อนถึงความสามารถของนักเรียนและคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ชัดเจน โดยผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้จะได้อาจมาจากกระบวนการวัดและประเมินผลนักเรียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 หรือ National Test (NT) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเป็นการตรวจสอบกำกับดูแล และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นการประกันภายในตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 47 ที่กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ และมาตรา 48 ที่ให้หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

(http://www.obec.go.th/kasama/50_02_06_link.htm) โดยหลักการแล้ว การสอบ NT จะกระทำกันในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3)

ปัจจุบันการจัดสอบเป็นหน้าที่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ซึ่งเป็นองค์การอิสระที่ถูกจัดตั้งมาเพื่อการทดสอบมาตรฐานทางการศึกษาระดับชาติ โดยเฉพาะ แต่เนื่องจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติยังไม่พร้อมจัดสอบ NT ด้วยตนเอง เพราะเป็นสถาบันใหม่ ดังนั้น ในปีการศึกษา 2549 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงจัดสอบเองเพื่อให้ได้ข้อมูลไปปรับปรุงสถานศึกษาในเบื้องต้นก่อน โดยมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ สำนักทดสอบทางการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ แต่เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีงบประมาณจำกัด จึงจัดสอบเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับทุกโรงเรียน ในทุกสังกัด โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนแบบมีระบบมาสอบ ประมาณ 15-35 คน ตามขนาดของแต่ละโรงเรียน แต่ในปีการศึกษา 2550 การทดสอบ NT จะดำเนินการโดยสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ โดยสอบนักเรียนทุกคนในระดับชั้นที่จะทดสอบ

การทดสอบ NT ต่างจากการทดสอบธรรมดา และการทดสอบ O-NET คือ การทดสอบ NT เป็นการทดสอบความรู้รวบยอดในแต่ละวิชา เพื่อทดสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจตามสิ่งที่ต้องการจากหลักสูตรเพียงใด เป็นการทดสอบความเข้าใจที่ไม่เน้นการจำ ซึ่งต่างจากการทดสอบ O-NET และการทดสอบปกติของแต่ละโรงเรียน ที่เน้นความจำ และลงลึกหรือยากในบางเรื่อง ข้อสอบ NT มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) และวิชาที่ทดสอบ NT สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ส่วนวิชาที่ทดสอบ NT สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (<http://www.seedlearning.com/webboard/index.php?topic=175.3>)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) คือ การสอบความรู้รวบยอดปลายช่วงชั้น (6 ภาคเรียน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยในปีการศึกษา 2549 ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะสอบ 5 กลุ่มสาระแกนกลาง ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ประโยชน์ของการทดสอบระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1. ผู้เรียนนำไปใช้ในการศึกษาต่อ
2. เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษานำไปใช้ประเมินผู้เรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพการศึกษา

4. เขตพื้นที่การศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา

5. นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับประเทศ

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ผลการทดสอบระดับชาติ (National Test หรือ NT) เฉลี่ย ปีการศึกษา 2549 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ดำเนินการโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) เฉลี่ย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ แทนคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546 : 13 - 24) ได้ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา พบสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ความเหมาะสมของที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 เห็นว่าที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่เหมาะสม ยกเว้น ภาคกลาง ร้อยละ 53 เห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากสถานที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางของเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลกระทบต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคับแคบ แออัด ไม่มีสถานที่รองรับบุคลากรของสำนักงาน อย่างเพียงพอ บางเขตพื้นที่แยกสำนักงานออกเป็นหลายแห่ง บางเขตพื้นที่ไม่มีสำนักงานของตนเอง ต้องอาศัยอาคารสำนักงานของหน่วยงานอื่น ทำให้ไม่สะดวกสำหรับผู้มาติดต่อ ควรมีการศึกษา ทบทวน ปรับปรุงสถานที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ให้เหมาะสม

2. การเตรียมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรองรับบุคลากรและภารกิจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 เห็นว่า สภาพสำนักงานไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลสำคัญ คือ การเตรียมอาคารสถานที่ ล้ำช้า บางเขตไม่มีอาคารสำนักงานของตนเอง ต้องอาศัยอาคารสำนักงานของเขตพื้นที่อื่นหรืออาคารโรงเรียน ทำให้พื้นที่อาคารไม่เพียงพอที่จะรองรับบุคลากรตามอัตรากำลังที่มีอยู่บางเขตพื้นที่การศึกษา มีอาคารสำนักงานแยกกันอยู่ ทำให้ไม่สะดวกต่อการมาติดต่อของบุคลากรและสถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณจัดสร้างอาคารสำนักงาน ให้เขตพื้นที่การศึกษามีสถานที่ปฏิบัติงานและให้บริการในการติดต่อประสานงานอย่างเพียงพอ ให้กลุ่มงานต่าง ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในบริเวณเดียวกัน

3. การจัดบุคลากรและการมอบหมายงานตามโครงสร้างของเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 เห็นว่า การจัดบุคลากรและการมอบหมายงานตามโครงสร้างของเขตพื้นที่

การศึกษายังไม่เหมาะสม (ยกเว้น จังหวัดสิงห์บุรี) ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ การกระจายอัตรากำลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งแตกต่างกันมาก บางแห่งมีอัตรากำลังเกินต้องการในขณะที่บางแห่งมีอัตรากำลังไม่เพียงพอ การจัดบุคลากรลงสู่ตำแหน่งและกลุ่มงานขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน แน่นนอน ทำให้บุคลากรไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความชำนาญของตน ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจการทำงานมาก บุคลากรบางกลุ่มไม่ได้รับการมอบหมายงาน ไม่มีตำแหน่งรองรับ ทำให้เกิดการสูญเปล่าและบั่นทอนขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างและกรอบภารกิจใหม่ จึงยังปฏิบัติหน้าที่แบบเดิมทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการเสี่ยงปฏิบัติงานตามชายแดนซึ่งยังไม่ได้การคุ้มครองสวัสดิการที่เหมาะสม การที่จะคลี่คลายปัญหาดังกล่าว ควรมีการเกลี้ยและการจัดอัตรากำลังให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งให้เหมาะสมกับกรอบภารกิจตามแนวปฏิรูปการศึกษา มีการเร่งรัดประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาให้ครบถ้วน โดยเฉพาะกฎหมายการบริหารงานบุคคล มีการกำหนดตำแหน่งและภารกิจให้แก่บุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการจัดสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพของครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาชายแดนและเสี่ยงภัย

4. การประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 62 เห็นว่า การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษายังไม่มีความเหมาะสม (ยกเว้น จังหวัดสิงห์บุรี) ปัญหาสำคัญ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน บุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาได้รับข่าวสารและข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการศึกษาและการปฏิบัติงานไม่ทันกาลและไม่ครบถ้วน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดการวางแผนที่ดี ขาดการกำหนดภารกิจ หน้าที่ให้ชัดเจน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและระยะทางจากสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาห่างไกล เดินทางไม่สะดวก ทำให้การติดต่อกับสถานศึกษามีข้อจำกัด กระทรวงศึกษาธิการควรมีการวางแผนและจัดวัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน แน่นนอน เหมาะสม สามารถสื่อสารข่าวสารข้อมูลกับสถานศึกษาและบุคลากรทั้งในและนอกเขตพื้นที่การศึกษาได้รวดเร็ว ถูกต้อง และทั่วถึง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 : ก - จ) ได้ติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาโดยภาพรวม ปีงบประมาณ 2546 พบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดจำนวนเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต โดยให้มีอำนาจหน้าที่หลักในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับส่วนกลาง การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงาน การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตร กำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษา จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในช่วง 6 เดือนแรก ขณะที่ยังไม่มีประกาศกระทรวงเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการของเขตพื้นที่การศึกษา และกฎกระทรวงการสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินการจึงยังทำไม่ได้เต็มที่ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบรรจุคนลงปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ ความพร้อม ของอาคารสถานที่ในการรองรับบุคลากรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบริบทต่างกัน จากเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสิ้น 175 เขต ผลการศึกษา พบว่า บริบทความแตกต่างของเขตพื้นที่การศึกษา มี 4 เรื่อง คือ ความทั่วถึงในการติดต่อสื่อสาร ความรวดเร็วในการเดินทางคมนาคม ความพอเพียงและประสบการณ์ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม และภูมิศาสตร์ ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณการเงิน ด้านบริหารบุคลากร และจากการสำรวจข้อมูลสารสนเทศแยกเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลุ่มตามบริบท ได้ดังนี้

1. กลุ่มคล่องตัวในการบริหารจัดการ เขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ในกลุ่มนี้มีจำนวน 27 เขต คิดเป็นร้อยละ 15.43 ซึ่งโดยภาพรวมแล้วมีความทั่วถึงในการติดต่อสื่อสารและการเดินทางสื่อสาร การประสานงานได้สะดวกรวดเร็ว สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพภูมิศาสตร์โดยรวมไม่แตกต่างหลากหลาย สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดเขตพื้นที่ศึกษากลุ่มนี้ ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนที่ขาดอุปกรณ์และครุภัณฑ์จำเป็นเพื่อการสื่อสาร จำนวนไม่เกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมด การคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เวลาเฉลี่ยเกิน 30 นาที มีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบห้องหรือสาขาวิชา ไม่เกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีอาคารสำนักงานเพียงพอ และมีบุคลากรในสำนักงานมากกว่า 100 คน

2. กลุ่มยุ่งยากในการบริหารจัดการ เขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ในกลุ่มนี้มีจำนวน 148 เขต คิดเป็นร้อยละ 72 (เขตที่มีการเดินทางใช้เวลามาก จำนวน 42 เขต คิดเป็นร้อยละ 24 มีบุคลากรน้อย 12 เขต คิดเป็นร้อยละ 6.48 และเขตที่มีโรงเรียนขนาดเล็กมาก จำนวน 72 เขต คิดเป็นร้อยละ 41.14) ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว เป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความไม่ทั่วถึงในการติดต่อสื่อสาร การเดินทางประสานงานไม่สะดวก ใช้เวลามาก สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพภูมิศาสตร์โดยรวมไม่มีความแตกต่าง หลากหลาย สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดเขตพื้นที่ศึกษากลุ่มนี้ ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษาที่มีโรงเรียนที่ขาดอุปกรณ์และครุภัณฑ์จำเป็นเพื่อการสื่อสาร จำนวนเกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมด การคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เวลาเฉลี่ยเกิน 30 นาที มีจำนวนเกินร้อยละ 10 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบห้องหรือสาขาวิชา เกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีอาคารสำนักงานไม่เพียงพอหรือเพียงพอแต่สภาพอาจต้องปรับปรุงอย่างมาก และมีบุคลากรในสำนักงานน้อยกว่า 100 คน

3. กลุ่มที่มีลักษณะพิเศษหลากหลายในการบริหารจัดการ เขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ในกลุ่มนี้มีจำนวน 22 เขต คิดเป็นร้อยละ 12.57 ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว เป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความไม่ทั่วถึงในการติดต่อสื่อสาร การเดินทางสื่อสาร การประสานงานไม่สะดวก ใช้เวลามาก สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพภูมิศาสตร์ โดยรวมมีความแตกต่างหลากหลายและมีสภาพต่างจากปกติทั่วไป สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดเขตพื้นที่ศึกษากลุ่มนี้ ได้แก่ สภาพสังคม วัฒนธรรม และสภาพภูมิศาสตร์

โดยรวมมีความแตกต่างหลากหลายและมีสภาพต่างจากปกติทั่วไป มีโรงเรียนที่ขาดอุปกรณ์และครุภัณฑ์จำเป็นเพื่อการสื่อสาร จำนวนเกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมด การคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เวลาเฉลี่ยเกิน 30 นาที มีจำนวนเกินร้อยละ 10 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบห้องหรือสาขาวิชา เกินร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษา มีอาคารสำนักงานไม่เพียงพอหรือเพียงพอแต่สภาพอาจต้องปรับปรุงอย่างมาก และมีบุคลากรในสำนักงานน้อยกว่า 100 คน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) ได้ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบุคลากรเท่ากับกรอบอัตรากำลัง มีเพียง 4 เขต จาก 175 เขต (ร้อยละ 2.29) ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ชลบุรี เขต 1 อุตรธานี เขต 1 และภูเก็ต ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบุคลากรสูงกว่ากรอบมี 14 เขต (ร้อยละ 8) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบุคลากรต่ำกว่ากรอบมี 157 เขต (ร้อยละ 89.71)

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 83.76 มีบุคลากรปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 100 มีการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยละ 97.40 สามารถปฏิบัติงานได้ตามภารกิจโดยใช้คน เวลา และงบประมาณน้อยกว่าที่กำหนด

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอแนะการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

5.1 ด้านวิชาการ ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน โดยตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชุดต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ลดปริมาณงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ เพื่อให้ครูมีเวลาพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น และจัดสรรสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษาที่ขาดแคลน

5.2 ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐานของสถานศึกษา แต่ละแห่งอย่างเพียงพอและทันเวลา เช่น เงินสวัสดิการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวของโรงเรียนขนาดเล็ก ค่าใช้จ่ายในการซื้อแบบเรียน เครื่องเขียน และเครื่องแบบนักเรียน รวมทั้งควรจัดสรรงบประมาณในคราวเดียวกันตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ

5.3 ด้านบุคลากร เร่งจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบุคลากรต่ำกว่ากรอบอัตรากำลัง และควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ กรณีมีบุคลากรต่ำกว่ากรอบอัตรากำลัง

5.4 ด้านบริหารทั่วไป พัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการกระจายอำนาจ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 104 - 106) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา พบข้อเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมสถานศึกษามีระบบการนิเทศ ติดตามให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดให้มีศึกษานิเทศก์รับผิดชอบวิชาการช่วงชั้นที่ 3 และ 4 มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และมีการจัดทำแผนการฝึกอบรมตลอดปี

2. ด้านการเงินและงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการสร้างอาคารสถานที่ การประชุม อบรม สัมมนา และการบริหารจัดการสถานศึกษา อย่างเพียงพอ ควรมีศูนย์/คลังข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ไม่ซ้ำซ้อน เป็นระบบเดียวกัน ควรมีการสำรวจข้อมูลความขาดแคลนและจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมตามความจำเป็น โดยไม่แยกประเภทหรือมีข้อยกเว้น ให้สถานศึกษามีโอกาสร่วมจัดสรรงบประมาณและบริหารงบประมาณด้วยตนเอง และมีการให้ความรู้เรื่องการเงินและพัสดุที่ถูกต้อง ชัดเจน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีความเข้าใจการบริหารงานโรงเรียนและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจนเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปประจำสำนักงานตามอำเภอ หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรออกไปประชุมข้าราชการในสถานศึกษา มีการจัดคนลงไปช่วยสถานศึกษาโดยเฉพาะงานธุรการ จัดศึกษานิเทศก์ให้เพียงพอ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรไปเยี่ยมสถานศึกษาทุกแห่ง

4. ด้านการบริหารทั่วไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรทำหน้าที่ในการให้บริการ และปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานโดยใช้สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ (เดิม) มีการให้บริการแบบเสร็จสิ้น ณ จุดเดียว (One Stop Service) เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และควรมีการประสานงานระหว่างกลุ่มงานทุกกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549 : ก - ฏ) ได้ติดตามประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษา พบผลการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ พบว่า ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ประเมินว่าผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แต่ทั้ง 3 กลุ่ม เห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบและการศึกษา ทำได้น้อย

2. ด้านงบประมาณ พบว่า ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก แต่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประเมินว่า ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาประเมินว่า ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประเมินผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ประธานกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาประเมินว่า ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

สำหรับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีดังนี้

1. ด้านวิชาการ พบว่า ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยและไม่ครบกลุ่มสาระและช่วงชั้น โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ทำให้การนิเทศการสอนไม่ทั่วถึง รวมทั้งขาดงบประมาณและยานพาหนะสนับสนุนการนิเทศ ควรมีการสร้างเครือข่ายการนิเทศ และพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ มีการนิเทศทางไกล และจัดหายานพาหนะสนับสนุนการนิเทศ

2. ด้านงบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานตามภารกิจ การจัดสรรและการอนุมัติงบประมาณล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง การติดตาม ตรวจสอบการเงินและการบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษายังไม่ทั่วถึง ควรจัดสรรงบประมาณและเงินอุดหนุนรายหัวเพิ่มให้โรงเรียนเพียงพอในการนำไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จัดสรรงบประมาณให้ทันเวลา ดำเนินการ และมีการติดตาม ตรวจสอบการเงินและการบัญชีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สถานศึกษา อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูและบุคลากรมีจำนวนไม่ครบตามกรอบอัตรา กำลัง การคัดเลือกและการบรรจุครูไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน บุคลากรขาดความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงาน และการบรรจุโยกย้าย ปรับเปลี่ยนตำแหน่งล่าช้า ควรจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มให้เพียงพอตามกรอบอัตรา กำลัง ให้โรงเรียนสรรหาบุคคลได้เองเพื่อให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งหลังจากเสนอผ่าน อ.ก.ค.ศ. แล้ว จะได้ไม่ต้องเสียเวลาย้อนกลับมาโรงเรียน

4. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ระบบการติดต่อสื่อสารและการประสานงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับโรงเรียนในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพ งานธุรการมีมาก บุคลากร

ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง e-office, e-filing และการสั่งงานมีขั้นตอนมากเกินไป ขาดอาคารสำนักงานและวัสดุสำนักงาน งานบริหารทั่วไปมีขอบเขตกว้างมาก ครอบคลุมงานการเงินและทรัพย์สิน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำเฉพาะส่วนที่ตนเองถนัด ไม่มีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารการศึกษาเอกชนระดับต่าง ๆ ควรปรับปรุงการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ ให้เล็กลง หรือมีเขตย่อยประสานระดับอำเภอ เพื่อการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิด พัฒนาระบบ e-office ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเจ้าหน้าที่ธุรการในโรงเรียน และลดขั้นตอนการส่งการลงไปที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แยกงานการเงินและทรัพย์สินออกจากงานบริหารทั่วไป และมีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารการศึกษาเอกชนระดับต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2550 : ก - ง) ได้ศึกษาโครงสร้างกรอบอัตรากำลังที่สอดคล้องกับภาระงานตามอำนาจหน้าที่ พบว่า การแบ่งกลุ่มงานตามโครงสร้างยังไม่มีที่เหมาะสมกับลักษณะงาน การจัดอัตรากำลังไม่สอดคล้องกับภารกิจ บทบาทหน้าที่ ควรมีการเพิ่มกลุ่มบริหารการเงิน และสินทรัพย์ ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ศูนย์บริการเครือข่าย และศูนย์บริการแบบครบวงจร (One - Stop Service) ในระดับอำเภอ โดยไม่เพิ่มกรอบอัตรากำลัง การบริหารจัดการยังมีลักษณะรวมศูนย์ ทำให้การดำเนินงานขาดความคล่องตัว การกระจายอำนาจจากส่วนกลางยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารทั่วไปและงบประมาณ อัตรากำลังในจังหวัดที่มีเขตเดียว และเขต 1 ของจังหวัดที่มีหลายเขต มีความพอเพียงและเกิน แต่นอกเขต 1 ยังมีความขาดแคลนบุคลากร การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง และผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภารกิจการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตรากำลังกับคุณภาพการศึกษา